

uit het Woord van Gods belofte? En hier is er HET-ZELFDE: de feiten in deze tijdelijke bedeling geven ze uitsluitend over „de gezindheid Gods”. Ja, zegt de één. Maar de ander zegt: alle feiten drijven uit tot het Woord. En door het geloof in dat Woord kunt ge Gods genade kennen en zo dan ook in de feiten. Het is dan ook alleen maar blijf van dogmatische verblindheid als men van hen, die de theorie der algemene genade afwijzen spreekt als van supra-lapsarismen. Hier is geen quaestie allereerst van infra- of van supra-lapsarisme. Hier is de grote zaak: eert ge het Woord Gods. Want die God, die eeuwige besluiten heeft, heeft ons Zijn Woord in de onscheidbare eenheid van belofte en bevel gegeven. Daartoe wordt ieder teruggeroepen midden uit de feiten van eigen leven en van deze tijdelijke bedeling. Dat is de zware strijd om kerk des Woords te blijven in deze laatste dagen. Dus zal de kerk wel „Enos” blijven, afhankelijk van boven zeker en zwak en weerloos in deze wereld. Een klein getal. Anders had Christus Jezus die vraag toch niet gesteld: „Maar de Zoon des Mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?” „Kain” maakt zich sterk onder de langmoedigheid van God en „Enos” is zwak, maar „Enos” weet vandaag in Christus de Here, dat God hem haastig recht doen zal en dat Hij vandaag Zijn liefdebewijzen met mate toedeelt, omdat Zijn liefde hêl het volk zoekt, dat uitverkoren is voor de grondlegging der wereld

(Eph. 1:4). Zo zullen „Enos” en „Kain” komen op de drempel, die de tijd scheidt van de eeuwigheid. Zij komen daar als „Kain” en als „Enos”, vanwege de langzame haast des Heren. Maar dan komt Jezus Christus en Hij neemt de Zijnen en brengt ze — dat arme, povere stelletje — ENOS, tot de Vader, die zal hen dan voorgoed besluiten in Zijn eeuwige liefde. En de rest — KAIN — zal weten, eeuwige weten, dat het gespaard zijn van de toornbewijzen nog niet was een ontglippen aan de God des toorns. Jahwe Communicator en Jahwe Excommunicator, zo zal de Here blijken op die drempel van eeuwigheid en tijd. Excommunicator — voor allen, die het Woord der genade hebben veracht in de bedeling van Zijn langmoedigheid, maar ook Communicator, Gastheer, die al de Zijnen aan de bruidsdie roept; Vader, die al Zijn kinderen inbrengt in het eeuwige Huis. Dan zal de waarheid groot en heerlijk blijken, dan, op de drempel van eeuwigheid en tijd, de waarheid van dit woord uit Petrus, dat de Here de belofte niet vermagt, maar dat Hij langmoedig is over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen (2 Petr. 3:9). Het is Zijn wil-tot-communicatie, zo goed als Zijn wil-tot-excommunicatie, die de dagen uitrekt in Zijn langmoedigheid, al is de tijd ook saamgedrongen (1 Cor. 7:29) vanwege Zijn grote haast. Spakenburg.

KAMPHUIS.

EÉN HERDER.... EÉN KUDDE (I)

KERKELIJK LEVEN

§ 1. Over een blijvende taak in een nieuwe situatie.

Wij geloven, dat onze Heer Jezus Christus van het begin der wereld af bezig is met het vergaderen van zijn kerk.

Dat is het grôte gebeuren der wereldgeschiedenis. Alles wat er verder op aarde geschiedt is daaraan ondergeschikt en daaraan dienstbaar.

Wij mogen ook weten op welke wijze Christus dit doet. De Here vertelt ons dat in zijn woord. En wat Hij daaromtrent zegt, hebben de naar Gods woord gereformeerde kerken in haar catechismus zo samengevat en beleiden: De Zoon Gods vergadert, beschermt en onderhoudt Zich een gemeente door Zijn Geest en Woord.

Het merkwaardige in deze belijdenis is, dat daarin zo heel sterk wordt geaccentueerd, dat onze Here zijn kerk alleen vergadert. Van mensen, die in dit werk van vergaderen, beschermen en onderhouden bezig zijn, rept deze schone uitspraak met geen woord.

En dat is zeer goed.

Want het kan niet krachtig en duidelijk genoeg worden gezegd, dat alle arbeid, waardoor de kerk ontstaat, voortbestaat en tot haar voleinding wordt gebracht, ten slotte, van het begin tot het eind, uitsluitend en alleen, het eigen werk van onze Heiland is.

Zeker, wij weten, dat de Here Christus bij die steeds voortgaande vergadering van zijn kerk ook mensen inschakelt.

Ja, het is zelfs zijn uitdrukkelijke wil, dat allen, die door Hem in zijn kerk, dat is: in zijn lichaam, worden ingelijfd, zich ook onmiddellijk en voortdurend en met alle krachten ter beschikking zullen stellen van het Hoofd der kerk, om dienstbaar te zijn in

het alomvattende werk waardoor Christus zijn kerk te voorschijn roept en doet groeien.

Maar al gebruikt Christus zijn kinderen, allen en een iegelijk, metterdaad als zijn mede-arbeiders in de opbouw der gemeente — ten slotte is alles wat zij in deze naar de wet, uit het geloof en tot Gods eer tot stand brengen uit Hem en door Hem! Het is niets anders dan een vrucht des Geestes. De vergadering, bescherming en onderhouding der kerk is en blijft van het begin tot het eind Christus' werk en Christus' glorie. Alle roem is uitgesloten.

Wat wij in het leven der kerk evenwel ook en, als we er oog voor kregen, met grote verbijstering ontdekken is dit, dat de mensen, en dan vooral de kerkmensen, Christus' heerlijke arbeid in en voor zijn kerk rusteloos tegenstaan en, wat hen betreft, vrijdelven.

De kerkgeschiedenis is zeer zeker vóór alles de wonderlijke historie van de Zone Gods, Die uit een gevallen menselijke geslacht Zich een gemeente, ten eeuwigen leven uitverkoren, in enigheid des waren geloofs, vergadert.

Maar: diezelfde kerkgeschiedenis is eveneens, van het begin tot het eind, geschiedenis van het hardnekkige verzet tegen Christus' vergaderingsarbeid. Ze is ook het schouwtoneel van de verwoesting van wat Christus aanvankelijk tot stand bracht. Ze is ook de historie van een permanente afval.

Daar het met de kerk van onze Heer Jezus Christus zo staat is het een zaak van het allerhoogste gewicht dat ieder, die in de kerk tot spreken of handelen geroepen wordt, zich rusteloos afvraagt of wat hij zeggen of doen wil geheel en al is naar het woord van God. En datzelfde geldt zo mogelijk met nog sterker klem van iedere kerkelijke vergadering.

Wordt in de kerk iets gesproken of gedaan dat naar de wil des Heren is, dan wordt dat altijd, al kunnen we nooit ten volle doorzien hoe, een bron van zegen. Maar omgekeerd wordt alles wat daarin niet geschiedt naar het woord en de Geest van Christus tot een vloek. Ook al weten we ook nu weer niet precies hoe.

Met deze, ons door God Zelf in zijn Woord geopenbaarde feiten voor ogen, willen we thans enkele opmerkingen maken over de situatie waarin de gereformeerde kerken zich bevinden sinds in 1942 en volgende jaren een paar dogmatische stellingen inzake het genadeverbond als „godelijke waarheden” tot kerkleer werden verheven en daarna allen, die deze stellingen publiek verwierpen met de kerkelijke tucht werden aangegrepen en zo van het Avondmaal afgehouden, van het ambt geweerd, of, indien ze reeds ambtsdrager waren, werden geschorst of afgezet.

Zeker, wat in de jaren 1942/45 in de gereformeerde kerkelijke wereld geschiedde, glijdt al verder het verleden in.

Maar — men vergis zich daaromtrent niet — het verliest daardoor niets van zijn betekenis! Want wat toen werd gezegd en gedaan bleef sindsdien onveranderd gehandhaafd. En alle woorden en daden van kerkelijke vergaderingen blijven, zolang ze niet worden herroepen of ongedaan gemaakt, doorwerken ten zegen of ten vloek!

Ieder kan dat zien!

Grijnst de breuk welke toen in het gereformeerde volk werd geslagen ons niet onafgebroken aan?

Gaat de kerkelijke ontbinding en de confessionele verworping, welke na de oorlog zo krachtig inzette, niet onverminderd voort?

Is de geestelijke ontwrichting, welke door de synodale handelingen en wat daarmee samenhang vooral in de jongeren werd teweeggebracht, niet schrikbarend?

Verdoft de glans van het schone gereformeerde leven, zoals dat in mannen als Kuyper, Fabius, Bavinck, Lindeboom, Sikkels bleef, niet meer en meer?

Is het profetisch woord, dat God eenmaal door middel van de gereformeerde kerken als hoorn geschal in de wereld deed klinken niet verzwakt en vervlakt tot een onbelangrijk en door niemand meer ernstig genomen gepraat?

Is het gereformeerde volk, hoewel — of moeten we misschien zeggen: omdat — het nimmer zo door en door was georganiseerd en nooit zoveel „intellectuelen” in zijn rijen telde als thans, wel ooit zo geesteloos, machteloos en betekenisloos geweest als thans? Inderdaad, wat in 1943/45 in de kerk geschiedde werkt door!

Men ziet het ook hieraan, dat het zo heel veel mensen rusteloos blijft bezighouden. Ze kunnen ten opzichte van deze katastrofale gebeurtenissen er maar niet toe komen over te gaan tot de orde van de dag.

Vooral is dat het geval bij hen, die er iets van beseffen wat het betekent door Christus Zelf geroepen te worden tot het medearbeiden aan de opbouw van zijn kerk.

Neen, er is — en we zeggen er van harte bij: gelukkig — ten aanzien van het kerkelijk conflict, zijn oorzaken en gevolgen, nog géén rust gekomen.

Zo bleef in de kerken, welke alle synodale woorden en handelingen uit de tijd na de wereldoorlog voor

Schooldag 1951 (vervolg)

LERENDE ONDERHOUDEN

De D. K. WIELENGA

Nu de gelegenheid me geboden wordt om tot u te spreken op deze Hogeschooldag wordt die „vanzelfsprekend” benut om eens eindelijk de zaak van de zending op het agendum te plaatsen. Dat kon een ieder al vermoeden, die de titel had gelezen. Doorzichtig voor hen, die het Evangelie kennen, ontleend als de titel is aan het dusgenaamde zendingsbevel van de Here Christus: Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb (Matth. 28:19).

Misschien zou de keuze van het onderwerp enige verdediging behoeven, welke echter niet zal worden geleverd. Hoe ter wereld kan men op een schooldag spreken over de zending? Niet gezocht? Wel neen, niets is minder vanzelfsprekend dan dit.

Voor ons beeft er natuurlijk een nauw verband tussen School en Kerk, tussen de Opleiding tot de dienst des Woords en de verkondiging van het evangelie in de gemeenten. Het is vaak als een soort beginsel gezien. En Art. 19 K.O., dat we ook hebben te onderhouden, laat dat nauw verband weten: De gemeenten zullen, voor zoveel nodig, arbeiden, dat er studenten in de theologie zijn, die door haar onderhouden worden. En de verklaring van het vierde gebod in de Catechismus zegt: God wil, dat de kerkdienst of het predikambt en de scholen onderhouden worden.

School en kerk zijn dus aan elkaar verbonden, maar alleen door de band van het Woord Gods zelf. Chris-

tus' Kerk leeft van de bediening des Woords. Gods christenen moeten door de levende verkondiging des Woords onderwezen worden. Daartoe zijn dienaren des Woords nodig, en dus hebben we een opleiding tot de dienst des Woords dringend nodig. Christus' kerk moet mannen hebben, bekwaam om te leren. Studenten in de theologie zijn mannen, die zichzelf bekwaam en tot hun taak bekwaamd worden om straks bekwaam te zijn. Dit is een levensbelang voor de gemeente van Christus. En daarom moeten de kerken ook nauwlettend toezien op haar School. Het is meermalen gebleken, dat de Academie de kerken heeft geïnfecteerd. Dat er dodelijke gevaren dreigden van de kathedraal voor de kansel, dat de wetenschapsverheerlijking het eenvoudige evangelie heeft verdonkerd.

Het toezicht van curatoren is werkelijk geen sine cure. In opdracht der kerken hebben zij waakzaam te zijn en een waakzaam oog te laten gaan over wat de docenten leren aan studenten. Hun eerste zorg is werkelijk niet voor het levensonderhoud van allen, die aan de School verbonden zijn. Primair zijn ze verantwoordelijk voor de opleiding zelf. De kerken hebben het eerste en het laatste woord over School en hogeschoolaren.

Evenals toekomstige dienaren des Woords dienaren der gemeente zijn om Jezus' wil, zullen zij, die de dienaren mogen opleiden, zich in alles weten en gedragen als dienaren der kerken, om Jezus' wil.

Wanneer de School der kerken deformeert lijden de kerken zelf. En omgekeerd, want er is een wisselwerking tussen School en Kerk, tussen Kerk en School. Wat zullen we niet de Here dankbaar zijn voor de reformatie der kerken en voor het behoud van een eigen opleiding tot de dienst des Woords. Waar naar het Heilig Evangelie mannen tot bekwaame dienaren des

Woords zich mogen voorbereiden. Maar daarom in geen geval trots op „onze” School. En geen pralen met de School. Er geen afgodje van maken, want dat is ons ten verdere. We mogen alleen van haar een dankbaar gebruik maken als van een middel om de levende God te leren kennen.

Even vanzelfsprekend is de nauwe band tussen Kerk en Zending. Al was het alleen maar, dat Christus' kerken in deze landen vrucht van zendingsarbeid is. Laat de viering te wensen hebben overgelaten, er is toch reden tot dankbaarheid jegens de Here voor de komst van het Evangelie in Europa, mede door het werk van een apostel als Paulus. WIJ zijn toch uit de heidenen (Rom. 11). Wees dan niet hooggevoelend, maar vrees, dat ge niet uitgehouwen wordt. En trek uw sappen uit de wortel, uit de beloften aan Abraham.

Maar voorts, Christus' kerk zal dan ook levensvatbaarheid moeten vertonen, wanneer ze expansief leeft. Levend uit de opdrachten van Christus aan Zijn apostelen (Matth. 28, Marc. 16, Luc. 24, Joh. 20, Hand. 1).

Wee de kerk, wanneer de liefde tot eigen School der kerken zo groot is, dat de zendingsarbeid aan liefde tekort komt. Het is goed, dat ge in vuur en vlam staat voor de School; het is beter, dat ge eens in lichterlaaie komt te staan voor het werk der Zending.

Bidden om bewaring der kerk is goed, mede door het werk der School, maar dan ook gebeden om vermeerdering der kerk.

Geen vertroetelen van de School ten koste van het andere werk van Christus. Er is wel reden om elkaar daarvoor te waarschuwen.

haar rek
ontruste
tegen va
lijke ver
En als
de gene
een lang
vergader
stappen
werd van

Het is
elkaar
wordt
hoe het
dan te z
oog op
conflict.

Deze
kerkelijke
genover
een nieu
de gerefo
— werd
De He
melijk he
tegen alle
ken en
Zij voeg
sluiten t
verband
Een v
het besle
dit punt
vrijgema
samensta
geren.
En ha
1 Maart
de „here
c.s. en d
vergader
de door
gestoken
kelen wa
dat d
n u g e
Maar
menspre
kerken.
Wat b
een eerl
kiem ges
stug en
van de
overtro
kerken?
Over
En we
de feiten
in deze
We wi
Christus
pen rees
wil — e
daarin r

Evena
door de
ding a
band va
wilt ge
delen, e
gelie (E
worden
Het is
langrijke
ons ker
moet he
werk zal
Met alle
len we t
Tijdens
gaan? E
tie: laat
een klein
achter
Zwolle.
noodzak
samenwe
arbeid n
optreden
De ke
naren d
ondersc
verleste
hen geva
verstand
der kerk
zaamheid
Kerken
beiden
En wie